

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. oktober 2015
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Tine Rahr Lauritsen
Sagsnr.: 2015-0030-3815
Dok.: 1731044

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 186 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. september 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Søren Pind

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 186 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for baggrunden for anholdelsen af Politikens fotograf Martin Lehmann ved den sønderjyske motorvej nær Aabenraa den 9. september 2015? Det ønskes oplyst, hvad der var baggrunden for, at politiet tilsyneladende ikke ønskede fotografens og evt. andre medierepræsentanters tilstedeværelse, hvilket brud på reglerne fotografen er mistænkt for, samt hvorvidt han er eller vil blive sigtet og/eller straffet. Samtidig bedes ministeren redegøre for, om han mener, at det i dette konkrete tilfælde var rimeligt og proportionalt at anholde fotografen, hvis man afvejer dennes eventuelle brud på reglerne mod almenhedens interesse i at følge udviklingen af flygtningesituationen i Danmark (der henvises til artiklen ”Anholdt Politiken-fotograf: »Der var jo ingen biler«”, bragt på journalisten.dk den 10. september 2015. <http://journalisten.dk/anholdt-politiken-fotograf-der-var-jo-ingen-biler>).

”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Syd- og Sønderjyllands Politi, som har oplyst, at anholdelsen af den fotograf, som er omtalt i spørgsmålet, skete af hensyn til den offentlige fred og orden samt for at afværge fare for personers sikkerhed.

Syd- og Sønderjyllands Politi har nærmere om baggrunden herfor oplyst, at en gruppe på ca. 300 migranter og flygtninge om formiddagen den 9. september 2015 valgte at forlade Frøslev Skole, hvor de var indkvarteret efter deres indrejse i Danmark. Gruppen af migranter og flygtninge søgte meget hurtigt ud mod den sønderjyske motorvej, hvor politiet forgæves forsøgte at hindre gruppen i at gå ned på motorvejen. Indledningsvist bevægede gruppen sig ned ad motorvejen i sydlig retning, men da nogle i gruppen vendte om og begyndte at gå mod nord, løb hele gruppen pludselig tværs over motorvejen og fortsatte i det nordgående spor. Politiet afspærrede derfor motorvejen i begge retninger frem til næste afkørsel.

Syd- og Sønderjyllands Politi har videre oplyst, at der – henset til persongruppens særlige forhold – blev truffet en overordnet beslutning om, at situationen så vidt muligt skulle løses ved dialog, hvorfor politipersonalet valgte at følge med gruppen ad motorvejen. Flere repræsentanter fra pressen fulgte ligeledes

med gruppen og blandede sig i mængden for at lave interviews og fotografere.

I takt med at gruppen bevægede sig ad motorvejen, strømmede herboende personer til motorvejsbroerne, hvor de med tilråb og andre tilkendegivelser vanskeliggjorde politiets forsøg på ved dialog at overtale gruppen til at forlade motorvejen. Samtidig skabte menneskemængden på broerne faresituationer for personerne på motorvejen, idet mange kastede madvarer, drikkevarer mv. ned på motorvejen.

Ifølge Syd- og Sønderjyllands Politi besluttede politiet derfor at rydde motorvejsbroerne, inden gruppen nede på motorvejen passerede. På broen ved Rødekro motorvejsafkørslen stod imidlertid så mange mennesker, at det tilstedeværende politipersonale vurderede, at det ville kræve væsentlig magtanvendelse, hvis politiet skulle rydde motorvejsbroen for mennesker.

Sideløbende hermed blandede stadig flere udefrakommende personer sig med gruppen på motorvejen, hvilket til sidst bevirkede, at gruppen mistede motivationen for dialog med politiet, og situationen blev tiltagende anspændt.

Syd- og Sønderjyllands Politi oplyser videre, at den samlede situation på motorvejsbroerne og selve motorvejen bevirkede, at politiet kort før kl. 13 besluttede, at alle gående skulle væk fra motorvejen hurtigst muligt. Politiets beslutning var således begrundet i hensynet til den offentlige fred og orden og for at afværge fare for personers sikkerhed. I beslutningen indgik også det faktum, at politiets forsøg på ved dialog at få gruppen af flygtninge og migranter til at forlade motorvejen, så den kunne genåbnes for den almindelige trafik, blev alvorligt forstyrret af tilstedeværelsen af andre personer end gruppen af migranter og flygtninge, herunder også pressens repræsentanter.

På baggrund af beslutningen om at motorvejen skulle ryddes, udsendte Syd- og Sønderjyllands Politi umiddelbart herefter en pressemeddelelse og tweet om, at ”Ophold på motorvejen er ulovligt – også for medierne”. Dette blev politipersonalet på motorvejen informeret om via radiokommunikation, og på politiets påbud forlod flere journalister i fronten af den gående menneskemængde straks motorvejen. Da ikke alle repræsentanter for pressen efterkom politiets påbud om at forlade motorvejen, blev deres redaktioner kontaktet af politiets kommunikationsafdeling, hvorefter de pågældende journalister forlod stedet. Politiets kommunikationsafdeling vejledte på forespørgsel pressen om, at påbuddet kun omfattede ophold på selve motorvejen. Hvis journalister og

fotografer befandt sig på markerne langs motorvejen, ville politiet ikke skride ind over for dette.

Syd- og Sønderjyllands Politi har derudover oplyst, at den senere anholdte pressefotograf på lige fod med flere andre journalister blev gjort bekendt med, at han skulle forlade motorvejen ved næste afkørsel, hvilket han efterkom. Kort tid efter observerede det tilstedeværende politipersonale imidlertid, at pressefotografen bevægede sig ned ad skråningen på vej mod motorvejen igen. Politiet råbte til ham, at han ikke skulle komme ned på motorvejen igen, da han ellers ville blive sigtet og anholdt. Fotografen svarede hertil, at han var fra pressen og dermed havde lov til at følge gruppen af flygtninge. Han blev derfor igen af politiet gjort opmærksom på, at han ville blive anholdt, hvis han gik ned på motorvejen. Uagtet dette fortsatte pressefotografen ned på motorvejen og viste sit pressekort til politiet. Han fik igen at vide, at han skulle forlade motorvejen, da han ellers ville blive anholdt. Heller ikke dette fjerde påbud fra politiet efterkom han. Fotografen blev derfor anholdt kl. 16.50 og sigtet for ikke at efterkomme politiets påbud.

Syd- og Sønderjyllands Politi har endvidere oplyst, at gruppen af migranter og flygtninge efter flere timers dialog omkring kl. 20 valgte at forlade motorvejen, hvorefter vejen blev genåbnet for almindelig trafik.

Syd- og Sønderjyllands Politi har supplerende oplyst, at beslutningen om, at alle skulle forlade motorvejen, ikke blev truffet for at forhindre pressen i at dække den helt ekstraordinære situation, men udelukkende ud fra hensynet til den offentlige fred og orden og for at afværge fare for personers sikkerhed. Pressen blev på forespørgsel vejledt om, at de uden problemer kunne følge situationen fra marker og grønne områder langs motorvejen, hvilket flere medier valgte at gøre.

Syd- og Sønderjyllands Politi har afslutningsvis oplyst, at fotografen er sigtet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen ved ikke at have efterkommet påbud om at forlade motorvejen.

Syd- og Sønderjyllands Politi har endelig oplyst, at der endnu ikke er taget stilling til, om der skal rejses tiltale i sagen mod den pågældende pressefotograf. Kompetencen hertil henhører under Rigsadvokaten.”

Justitsministeriet har fra Rigspolitiet fået oplyst, at Syd- og Sønderjyllands Politis beslutning om at anholde fotografen er blevet påklaget til Statsadvokaten i Viborg, hvor sagen stadig verserer. Justitsministeriet finder på baggrund heraf ikke, at ministeriet på nuværende tidspunkt bør

udtale sig yderligere om den konkrete sag.